

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**«TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO'JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTI»
MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI**

TIQXMMI
THE NATIONAL UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
MTU
MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI

**«Qishloq xo'jalik ashinalari»
kafedrası**

«Parrandachilikni mexanizatsiyalash»

**fanidan laboratoriya mashg'ulotlarini
bajarishga oid**

USLUBIY QO'LLANMA

**TOSHKENT
2022**

Ushbu uslubiy qo'llanma universitet ilmiy-uslubiy kengashining 2022 yil "28"- oktyabrda bo'lib o'tgan "10" - sonli majlisida ko'rib chiqildi va chop etishga tavsiya etildi.

Uslubiy qo'llanmada talabalar laboratoriya ishini bajarishda parrandachilikni mexanizatsiyalashda qo'llaniladigan mashina va jihozlarning tuzilishi, ishlashi, foydalanish qoidalarini izlanish elementlari bilan o'rganish masalalarida qaraladi.

Uslubiy qo'llanma 5430100-Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash tirish yo'nalishining talabalariga mo'ljallangan.

Tuzuvchilar: D.A. Alijanov - dotsent, t.f.n.

Ya.K. Jumatov - dotsent v.b.

Taqrizchilar: M.R. Djivanov - ToshDAU, "Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash tirish va avtomatlashtirish" kafedrasini mudiri PhD dotsent. N.E. Sattarov - dotsent, q/x.f.n.

©. "Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" Milliy tadqiqot universiteti
"TIQXMMI" MTU, 2022 yil.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining O'zbekistonni rivojlantirishning 5 ta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasida va boshqa qarorlarida qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishini yanada modernizatsiya qilish, texnik va texnologik jihatdan qayta jihozlash bo'yicha va qishloq xo'jaligini hamda sanoatning qayta ishlovchi tarmoqlarini mamlakatimizda ishlab chiqarilgan, jahon talablari va standartlariga javob beradigan zamonaviy yuqori umumiy qishloq xo'jaligi texnikasi va texnologik asbob-uskunalar bilan jihozlash darajasini tubdan oshirish, qishloq xo'jaligi mashinasozligi korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik jihatdan yangilash vazifasi qo'yilgan va qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi uchun hozirgi davrdagi eng muhim vazifa energiya va resurslardan oqilona foydalanish, ularni tejaydigan texnologiya va texnika vositalarini ishlab chiqish hamda joriy etishdan iboratligi ko'rsatib o'tilgan.

Talabalar laboratoriya ishini bajarishda parrandachilikka qo'llaniladigan mashina va jihozlarning tuzilishi, ishlashi, foydalanish qoidalarini izlanish elementlari bilan o'rganish kerak. Shu bilan birga ishda qo'yilgan savollarni o'rganishi va ular asosida kerakli hisobotlar yozishi kerak.

Har bir talaba mashinaning konstruksiyasini va texnologik jarayonini mukammal bilishi, texnik tavsifi va foydalanish qoidalarini o'zlashtirishi, ko'p takrorlanadigan nosozliklarni aniqlashi va sozlashi, ish rejimlarini va energiya sarflarini kamaytirish masalalarini yuqori sifatlilik bilan ozuqa tayyorlashni ta'minlash maqsadida optimal bilishlari kerak.

Dars davomida talaba parrandachilikda bajariladigan oqimli texnologik tizimlarda, umumiy ishlab chiqarish jarayonida o'rganilayotgan mashinaning o'rni aniqlashi kerak. Konstruksiyasini o'rganishda alohida detal va tugunlarni takomillashtirish maqsadida ishlashga e'tibor berishi kerak.

Izlanishlar har xil variantlarni va ozuqa qorishmalarini tayyorlash uslublarini nazariy asoslash negizida olib borilishi kerak.

MUNDARIJA

Alijanov Djapbar Akilbekovich
Jummatov Yakubboy Karimboyevich

Kirish.....	3
1-laboratoriya ishi. Tuxumlaru inkubatsiyalash qurilmasini o'rganish.....	4
2-laboratoriya ishi. Parrandalarni sug'arish qurilmalarini o'rganish	8
3-laboratoriya ishi. Ozuqalarni granulalash qurilmasini o'rganish.....	11
4-laboratoriya ishi. Donlarni maydalash qurilmalarini o'rganish va maydalash sifatiga baho berish.....	15
5-laboratoriya ishi. Ozuqalarni aralashtirish qurilmasini o'rganish va aralashma sifatiga baho berish.....	21
6-laboratoriya ishi. Ozuqa granulalarini tayyorlash matritsasini o'rganish va granula zishligiga baho berish.....	26
7-laboratoriya ishi. Parrandalarni polda saqlashda qo'llaniladigan ozuqa tarqatish qurilmalarini o'rganish	32
8-laboratoriya ishi. Parranda chiqindilarini yig'ishtirish kanati-qirg'ishli qurilmasini o'rganish	35
9-laboratoriya ishi. Tuxum yig'ishtirish qurilmasini o'rganish.....	41
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.....	45

“PARRANDACHILIKNI MEXANIZATSIYALASH” fanidan laboratoriya mashg'ulotlarini bajarish uchun

USLUBIY QO'LLANMA

Muharrir: M. Mustafayeva

Bosishga ruxsat etildi: 07.12.2022 y. Qog'oz o'lchami 60x84 - 1/16
Hajmi: 3,00 bosmataboq, 10 nusxa. Buyurtma № 0262
“TIQXMMI” MTU bosmaxonasida chop etildi.
Toshkent - 100000. Qori - Niyoziy ko'chasi, 39 uy.